

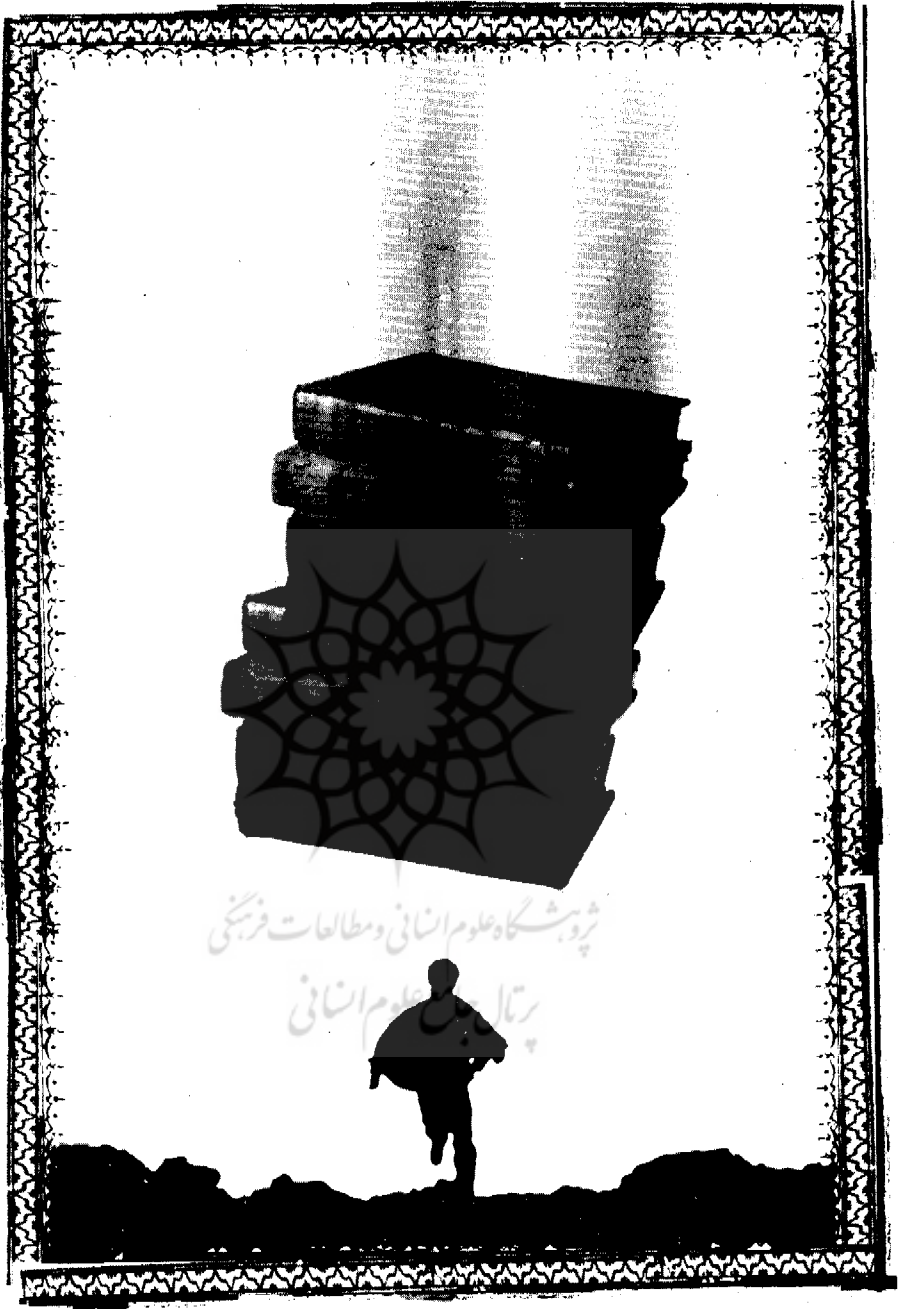

پرویش گاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

پرتال جامع علوم انسانی

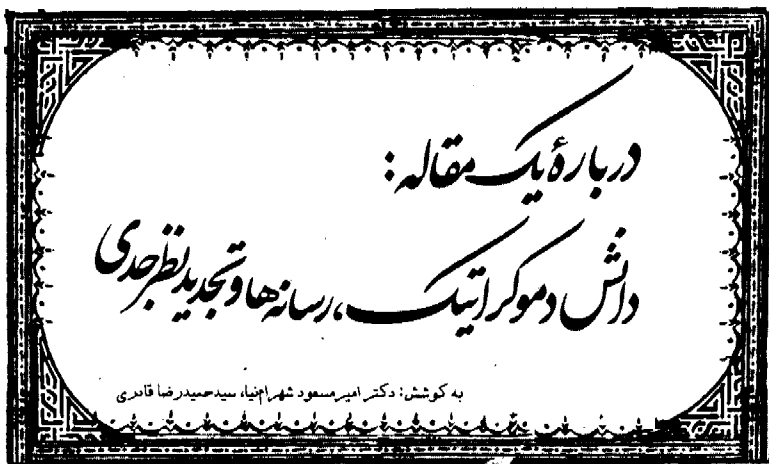
www.

پرتال جامع
علوم انسانی

پرویشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

پرتال علوم انسانی

با سپاس از دکتر سعیدرضا ملیح

اگر همهٔ ابناء بشر بر یک عقیده باشند جز یک نفر و فقط آن یک نفر عقیده‌ای مخالف داشته باشد، انسان‌ها همان قدر حق ساکت کردن او را خواهند داشت، که اگر آن شخص صاحب قدرت بود، حق ساکت کردن نوع بشر را داشت.

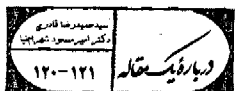
جان استوارت میل

اشاره

هر ساله در گوشه گوشهٔ دنیا، ژورنال‌های مختلف علمی اقدام به انتشار مقالاتی با رویکرد رسانه‌ای در حوزهٔ دین و فرهنگ می‌کنند؛ گرچه تعداد این ژورنال‌های آکادمیک آن‌چنان زیاد نیست. به هر روی در این مجال تلاش می‌کنیم برخی از مقالات را حال چه به‌روز یا چه قدیمی ولی دارای ارزش‌هایی متنی یا حاشیه‌ای معرفی کنیم تا دست پژوهشگر در تعیین مسیر مطالعات خود بازتر باشد.

و اما بعد...

در مطالعات اخلاق و رسانه و همچنین در پیوند با مباحث دین و رسانه، مطالعات موردی اهمیت خاصی دارند. به ویژه اگر این مطالعات موردی بحث بر سر منابع مرجعی باشد که توان تاثیرگذاری بر اندیشهٔ افراد را داشته باشند. در سپهر فکری غرب، *جان استوارت میل* متفکری است که هم در بحث مدارای سیاسی و اجتماعی نقش دارد و هم در بحث‌های توجیهی استعماری. در حقیقت اندیشه‌های وی در میانهٔ دو گیومه قرار دارند که یکی به نفی شخصیت فکری وی می‌پردازد و دیگری درصدد تقدیس اوست. به هر حال جایگاه وی در میان متفکران و اهالی فلسفه غیرقابل خدشه است. مقالهٔ *دانش دموکراتیک و تجدیدنظر جدی: تأثیر مطالعهٔ مقالهٔ دربارهٔ آزادی اثر جان استوارت میل در خصوص رواداری آزادی بیان در میان*

دانشجویان به شدت مذهبی و محافظه‌کار سیاسی که نوشته شری بیکر، کوانیت راندل، ادوارد آل. کارتر و سکات لونت است، به بررسی تاثیر خوانش یکی از مهم‌ترین نوشته‌های این فیلسوف بر مشی دیداری گروهی از نخبگان می‌پردازد. به این معنا که اگر ما اثری پایه‌گذاشته‌شده بر تعادل و تسامح را بخوانیم، آیا هجمه‌های رسانه‌ای می‌توانند تاثیری بر ما بگذارند. در حقیقت اهمیت این مقاله از آن روست که می‌تواند توان تاثیرگذاری متون مکتوب و متون دیداری‌ای چون رسانه‌ها را بر افراد بررسی کند. گرچه فضای شکل‌گیری مقاله، آمریکاست ولی مهم‌تر آن است که این مقاله در یکی از مذهبی‌ترین دانشگاه‌های آمریکا اجرا شده است و آمریکا نیز رسانه‌ای‌ترین و رسانه‌زده‌ترین کشور جهان است که خاستگاه بنیادگرایی مسیحی است؛ در نتیجه نتایج این مقاله می‌تواند تعمیم‌یابی مهمی پیدا کند. از طرفی این مقاله (که در حیطه بینارشته‌ای سیاست و رسانه قرار دارد) یک ارزش دیگر هم دارد و آن شناخت یکی از جوامع دانشگاهی آمریکا (دانشگاه بریگم یانگ) و نحوه پذیرش دانشجو و فهم سیاستگذاری‌های علمی و سیاسی سران آمریکا است که می‌تواند در برنامه‌ریزی‌های سیاسی و علمی ما هم به کار آید.

درباره جان استوارت میل

مقاله درباره آزادی نوشته جان استوارت میل، منتشرشده به سال ۱۸۵۹، استدلال قدرتمندی را در دفاع از ابراز نظر فردی بنا می‌نهد. نقطه مرکزی نظر استوارت میل این است که «تنها هدفی که به خاطر آن، زور و قدرت می‌تواند به حق درباره هر عضو یک جامعه متمن، برخلاف میل و خواسته او، اعمال شود این است که از آسیب به دیگران جلوگیری کند» استوارت میل، این اصول عدم اجبار و تهدید را برای آزادی بیان به کار می‌برد. او طرفدار «آزادی مطلق عقاید و احساسات در خصوص تمام موضوعات» است. گرچه برای آزادی بیان در حدی که ممکن است این اظهار و بیان به افراد دیگر صدمه برساند، برخی محدودیت‌ها را قائل است. میل، به آزادی بیان نه فقط به عنوان یک حق فردی و شخصی بلکه به عنوان یک پدیده اجتماعی نگاه می‌کند «چرا که این آزادی متعلق به آن بخش از رفتار فرد است که مرتبط با افراد دیگر است» استوارت میل، متوجه تمایل به

تحمل ارتودکس به افراد، به عنوان بخش ناخوشایند ذات و طبیعت انسان، می‌شود؛ تمایلی که «با هیچ چیز جز قدرت‌طلبی، هرگز تحت کنترل قرار نگرفته و مهار نمی‌شود». میل، چهار استدلال بسیار متفاوت و کاملا متمایز را برای نتیجه‌گیری خود مبنی بر این که عقاید نباید سرکوب شده و توقیف گردند، ارائه می‌کند. جدول زیر استدلال‌های میل را درباره آزادی بیان برای عقاید و آراء مردود، خلاصه می‌کند.

درباره آزادی: چرا عقاید و آراء، نباید سرکوب و توقیف شوند؟

۱. رأی و نظر مردود می‌تواند درست باشد: «نظر و عقیده پذیرفته‌شده می‌تواند نادرست باشد و بالطبع برخی نظرات دیگر، درست... در صورتی که عقیده‌ای وادار به سکوت شود، آن عقیده می‌تواند، برای چیزی که ما قطعا نمی‌دانیم، درست باشد. برای انکار این مطلب باید مصون از خطا بودن خود را بپذیریم».

۲. ممکن است بخشی از عقیده مردود، درست باشد: «به واسطه خطا بودن یک عقیده خاموش شده، آن عقیده می‌تواند شامل بخشی از حقیقت باشد و عموما هم چنین است و از آن جایی که یک عقیده عمومی و رایج درباره هر موضوعی به ندرت تمام حقیقت است یا این که هرگز تمام حقیقت نیست، این فقط با برخورد آراء و نظرات مخالف است که باقیمانده حقیقت، شانس پیدا می‌کند تا فراهم شود».

۳. فرد باید پیش از درک کامل نظرات خویش، نظرات و آراء مخالف را شنیده و درک نماید: «حتی اگر عقیده پذیرفته‌شده نه فقط درست بلکه تمام حقیقت باشد؛ مادامی که قویا و به طور جدی و صمیمانه در معرض اعتراض قرار گیرد - و در واقع چنین نمی‌شود - آن عقیده توسط بیشتر آن‌هایی که آن را می‌پذیرند، با درک یا احساس بسیار ناچیزی از زمینه‌ها و اصول عقلانی و مستدل آن، تحت پیش‌داوری و قضاوت مغرضانه قرار می‌گیرد».

۴. حقیقت برای حفظ حیات خود، نیازمند اکتشاف، کنکاش و مباحثه و گفت‌وگو است: «هر چقدر هم که درست و صحیح باشد، اگر چنانچه به طور کامل، مرتب و بدون بیم و هراس مورد بحث و گفت‌وگو قرار نگیرد، نه یک حقیقت زنده، بلکه به عنوان یک عقیده متصیانة مرده حفظ خواهد شد. معنی و مفهوم خود عقیده، در خطر از دست رفتن یا ضعیف شدن و محروم شدن از تأثیر حیاتی خود بر ویژگی شخصیتی و رفتار، قرار خواهد گرفت. این عقیده، به یک اقرار رسمی صرف، تبدیل می‌شود که بی‌تأثیر بر خوبی و ولی تخریب‌کننده

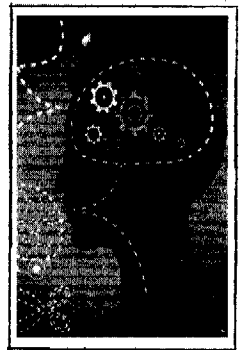
زمینه و ممانعت‌کننده از رشد هر باور واقعی و قلبی، حاصل تجربه مستدل یا فردی است.»

نویسندگان مقاله در همان ابتدا نتایج مطالعه خود را این گونه عرضه کرده‌اند:

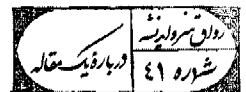
این مقاله یک مطالعه و بررسی بر روی ۳۴۹ نفر از دانشجویان به شدت مذهبی و محافظه‌کار سیاسی است. این مطالعه در نهایت به اثبات می‌رساند که مطالعه مقاله درباره آزادی نوشته جان استوارت میل و گذراندن دوره تاریخ و تئوری اولین اصلاحیه، منجر به تأثیر آماری معنی‌داری روی رواداری (هم به صورت انتزاعی و هم خاص) در مقابل آزادی بیان می‌گردد. دیگر متغیرها نیز مانند فعالیت‌های مبلغ مذهبی و استفاده از جراید و اخبار اینترنتی بر روی رواداری (تساهل) تأثیر دارند. استفاده از اخبار تلویزیون تأثیر ندارد!!! سپس در تبیین اهمیت مقاله و مطالعه صورت گرفته آورده‌اند:

مدت‌هاست که رواداری (تساهل) در ارتباط با موضوعات بومی در ایالات متحده، موضوع مورد بحث و تحقیق دانشگاهی شده است. رواداری در زمینه ارزش‌های دموکراتیک و حقوق حقه (از قبیل آزادی بیان) نیز موضوع مهمی در جو فکلی متأثر از جنگ عراق، شده است. وزیر امور خارجه آمریکا، کاندولیزا رایس گفته که ایالات متحده «باید جوانان را در سراسر دنیا بسپس کند تا بدگمانی بی‌عدالتی‌های گذشته را درهم بشکنند و روح جدیدی از رواداری و احترام متقابل را پرورش دهند» این مقاله بر روی رواداری حقوق آزادی بیان در میان دانشجویان به شدت مذهبی و محافظه‌کار سیاسی تمرکز دارد. بهانه این مطالعه دعوت از مایکل مور برای سخنرانی در یک کالج ایالتی نزدیک به دانشگاه بریگم یانگ، فقط چند روز پیش از انتخابات ریاست‌جمهوری نوامبر ۲۰۰۴، بود. این تحقیق در جست‌وجوی این بود که تأثیر مطالعه دو فصل اول مقاله درباره آزادی نوشته جان استوارت میل و شرکت در دوره قانون رسانه را بر روی تساهل دانشجویان (هم به صورت انتزاعی و هم خاص) ارزیابی کند.

این که چرا نویسندگان مقاله چنین دانشگاهی را انتخاب کرده‌اند، برمی‌گردد به ساختار کاملاً مذهبی و نخبه‌سالارانه آن؛ که نشان می‌دهد حتی در جامعه آمریکا نیز جهت تربیت کادرهای

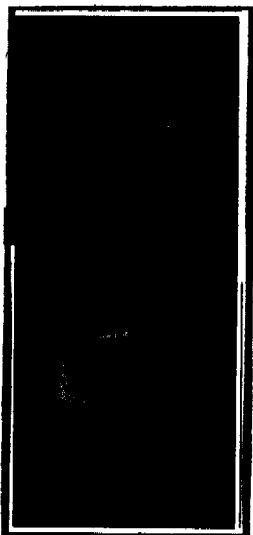

۱. دانشجویان دانشگاه بریگم یانگ (شهر پرو، ایالت یوتا)، در زمرة مذهبی‌ترین و از نظر سیاسی محافظه‌کارترین افراد در ایالات متحده هستند. این دانشگاه، مورد حمایت کلیسای مسیحی قدسیین روز آخر (LDS) از جامعه مورمون‌ها هستند و تقریباً ۹۸٪ از ۳۰،۰۰۰ دانشجوی آن، عضو کلیسا هستند. ۷۵٪ از دانشجویان پسر و ۱۲٪ از دانشجویان دختر به عنوان مبلغین مذهبی تمام‌وقت (۱۸ تا ۲۴ ماه) برای کلیسا، به خدمت گرفته شده‌اند.

مذهبی و سیاسی آینده خود، اقدام به تاسیس دانشگاه‌های خاص کرده‌اند:

مدارک و شواهدی وجود دارند که در میان نوجوانان آمریکایی (در رده سنی ۱۳ تا ۱۹ سال)، نوجوانان مورمون (فرقه‌ای که دانشگاه بریگم یانگ بیشتر دانشجویانش را از آن جذب می‌کند) در بسیاری جهات، مذهبی‌تر از دیگران هستند؛ به طوری که آن‌ها در عمل به عقاید دینی خود، متعهدترین افراد هستند. اسمیت و دنتون در کتاب خود در سال ۲۰۰۵ با عنوان *جست‌وجوی روحانیت: زندگی مذهبی و روحانی نوجوانان آمریکایی*، گزارش می‌دهند که نوجوانان مورمون بیشتر احتمال دارد که هفته‌ای یک بار در امور و کارهای مذهبی شرکت کنند؛ ... اهمیت عقاید دینی و مذهبی در شکل دادن به زندگی روزانه آن‌ها به عنوان *فوق‌العاده مهم* رتبه‌بندی می‌شود؛ ... یا هیچ شک و شبهه‌ای درباره عقاید مذهبی ندارند یا موارد شک آن‌ها بسیار ناچیز و کم است ... تعداد بسیار کمتری از نوجوانان مورمون آمیزش جنسی نامشروع و مصرف مواد مخدر داشتند؛ ... دفعات کمتری در سال مشروبات الکلی مصرف کرده بودند؛ ... یا در سال گذشته برنامه‌های غیر مجاز برای سنین کمتر از ۱۸ سال یا برنامه‌های تحریک‌آمیز جنسی تماشا کرده‌اند ... دانشجویان این دانشگاه به عنوان یک الزام جهت حضور در دانشگاه، متعهد می‌گردند که به قانون شرافت وفادار و پایبند بوده و به عنوان شرط ورود به دانشگاه، گواهی و تأییدیه مربوط به کلیسا را از اسقف محلی خود ارائه دهند که گواهی دهد که دانشجوی روابط جنسی پیش از ازدواج ندارد؛ با عفت و پاکدامنی زندگی می‌کند؛ از مشروبات الکلی، تنباکو، چای، قهوه و سوء استفاده یا استفاده نادرست از اجسام، پرهیز و امتناع می‌کند؛ به طور مرتب در کارها و فعالیت‌های کلیسا شرکت می‌کند و استانداردها و ضوابط را در لباس پوشیدن و آراستگی، رعایت می‌نماید. از نظر سیاسی دانشجویان دانشگاه بریگم یانگ به طور فوق‌العاده و مبهوت‌کننده‌ای محافظه‌کار و جمهوری‌خواه هستند. برای نمونه - برای فهم بهتر نقطه‌نظرات سیاسی دانشجویان دانشگاه بریگم یانگ - زمانی که *هلن تامس*، روزنامه‌نویس لیبرال، از طرف شرکت انتشارات کاخ سفید، در سپتامبر ۲۰۰۳ برای حاضرین در دانشگاه بریگم یانگ سخنرانی کرد، ده‌ها دانشجو ناگهان جلسه

سخنرانی دانشگاه را ترک کردند چرا که هلن تامس، جورج دابلیو. بوش را بدترین رئیس‌جمهور تاکنون خطاب کرده و سخنرانی خود را با انتقاد شدید از جنگ در عراق و آقای بوش آغاز کرده بود. یکی از دانشجویان در نامه خود به روزنامه دانشگاه، دیلی نیویورس، ابراز داشته بود که «گردهمایی دیروز با حضور هلن تامس حالت تهوع به من داد».

در ادامه مقاله، نویسندگان تلاش می‌کنند تا یکی از رئوس مطالعاتی مهم این دانشگاه را معرفی کنند؛ سرفصلی که نقش مهمی در شکل‌گیری فهم رسانه‌ای دانشجویان دارد:

روش‌های ارتباط‌جمعی ۳۰۰ به عنوان معرفی تاریخچه اولین اصلاحیه و قانون و تئوری آزادی مطبوعات؛ مقررات و خط‌مشی رسانه؛ ارتباط میان قانون و اخلاقیات؛ موارد حیاتی اخلاقی در روش‌های ارتباط‌جمعی به صورت حرفه‌ای، یکی از موارد درسی این دانشگاه است تا هر دانشجو قادر باشد درباره موضوعات پیچیده از جمله نقش و ارزش اجتماعی آزادی بیان و مطبوعات در جامعه و اولین اصلاحیه بر قانون اساسی ایالات متحده، تاریخچه آن و کاربرد آن در عمل برای ارباب رسانه‌های جمعی، بحث و گفت‌وگو کرده، به طور انتقادی و تحلیلی تفکر نموده و آگاهانه مطلب بنویسد. در زمان این تحقیق و هنگام بازدید مایکل مور از منطقه، دانشجویان در این دوره ۲/۵ ساعت در هفته به مدت تقریبی ۶ هفته شرکت می‌کردند و قبلاً مقاله میل را مطالعه و بررسی کرده بودند.

نویسندگان مقاله نقطه عزیمت خود را - برای آغاز مطالعه - دیدار مایکل مور از این دانشگاه قرار داده‌اند؛ مایکل مور دموکرات در دانشگاه جمهوری خواهان به شدت محافظه‌کار:

هنگامی که خبر بازدید احتمالی مور از UVSC (منطقه‌ای در نزدیکی دانشگاه بریگم یانگ) منتشر شد، بلافاصله بحث و جدل‌ها را برانگیخت. یک دانشجوی UVSC که سرباز قدیمی ارتش ایالات متحده در مبارزات افغانستان در سال ۲۰۰۳ بود، نگرانی‌هایش درباره سوءاستفاده از پول‌های دانشجویان برای پرداختن به مور را مطرح کرد و قسم خورد که این رویداد را تحریم کند. اعتراض عمومی به سخنرانی

برنامه‌ریزی‌شده مور، به ویژه گزارش هزینه ۴۰,۰۰۰ دلاری سخنرانی او، منجر به این شد که ویلیام سیدبرگ، ریاست UVSC، برای متعادل کردن قدرت بیان مور، از یک سخنران محافظه‌کار دعوت کند. سرانجام، شان هایتی، مجری محافظه‌کار مصاحبه‌های تلویزیونی، دعوت UVSC را برای سخنرانی در دانشگاه در ۱۱ اکتبر ۲۰۰۴، دقیقاً چند روز پیش از بازدید ۲۰ اکتبر مور، پذیرفت. دعوت مور عکس العمل‌هایی را برای UVSC بدنیال داشت. مقامات قانون‌گذار ایالتی تهدید کردند که کمک‌های مالی را از مدرسه ایالتی مضایقه کنند!!! و دانشجویان UVSC شکواییه ناموفقی را برای اخراج دانشجویانی که مور را به دانشگاه دعوت کرده بودند، منتشر ساختند. یک تاجر محلی مبلغ ۲۵,۰۰۰ دلار را برای لغو دعوت مور به UVSC پیشنهاد کرد. این تحقیق در مدرسه ایالتی مضایقه کنند!!! و دانشجویان UVSC شکواییه ناموفقی را برای اخراج دانشجویانی که مور را به دانشگاه دعوت کرده بودند، منتشر ساختند. یک تاجر محلی مبلغ ۲۵,۰۰۰ دلار را برای لغو دعوت مور به UVSC پیشنهاد کرد. این تحقیق در گرماگرم این بحث و جدال، پیش از سخنرانی مور در UVSC انجام شد. بازدید و سخنرانی مور، در نهایت بدون واقعه و رویداد مهمی صورت گرفت. جمعیتی در حدود ۸,۰۰۰ نفر از مردم که بلیط تهیه کرده بودند، به اعتراض‌های او به حکومت بوش گوش دادند و برخی از شرکت‌کنندگان به خبرنگاران اخبار محلی گفتند که مور آن‌ها را متقاعد کرد. برخی از حاضرین، دانشجویان دانشگاه بریگم یانگ بودند. یک دانشجوی سابق دانشگاه بریگم یانگ فیلم مستندی با نام *این، ایالت را تقسیم کرد* درباره بازدید مور از بخش یوتا، ساخت.

اهمیت این بخش از مقاله که در این‌جا بازتاب یافت در فهم وجود نابرداری سیاسی حتی در جامعه آمریکاست که در پشت نقاب تبلیغات رسانه‌ای، مهد آزادی بیان خوانده می‌شود. نمونه‌نامه زیر نوشته یکی از دانشجویان کالیفرنایی که در متن مقاله آمده جالب توجه است:

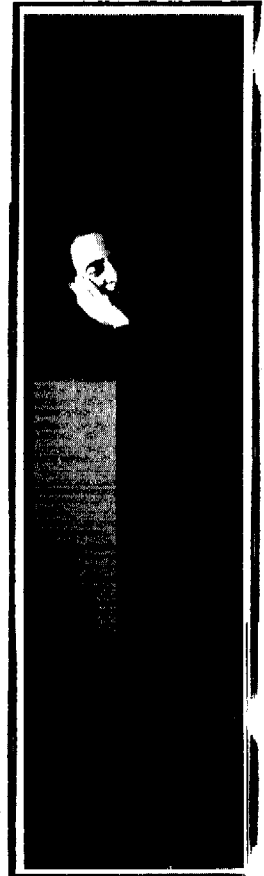
من مجبورم به مردمی که چیزهایی شبیه «چرا ما ۴۰,۰۰۰ دلار به او می‌پردازیم تا این‌جا بیاید و آن کسی که هستیم را تغییر دهد» را می‌گویید، بخدمت، مردم! او می‌آید تا

سخنرانی کند. او برای تاراج و چپاول، گرفتن و بردن آیین و مذهب ما و مجبور کردن ما به قبول اصول آزادی خواهی، با سپاهی از هواخواهان و پیروان شرور به سوی ما لشکرکشی نمی کند. این فقط یک سخنرانی است! بروید یا نروید، این انتخاب شماست. هیچ کس، کسی را مجبور به پذیرفتن و باور کردن آن چه که او باید بگوید، نمی کند. نویسندگان مقاله در بخشی از نوشتارشان به ارائه تعریفی از *رواداری* و *نارواداری* می پردازند:

تحمل و عدم تحمل

قانون مندی اجتماعی رواداری سیاسی، به طور ساده، دانش دموکراتیک است. رواداری زمانی اتفاق می افتد که شخصی به طور مرتب و مداوم آزادی های مدنی تضمین شده افراد یا گروهها را، چه آن ها را تأیید کند یا نه، حمایت می کند. مفهوم رواداری سیاسی، تمایل اشخاص را به مجاز دانستن اظهارنظر سیاسی توسط گروه هایی که نقطه نظرانشان با آن ها در تضاد است، نشان می دهد. مردم در صورتی که از همه محدودیت های فعالیت های سیاسی که از نظر قانونی مجاز نیستند، حمایت و طرفداری کنند، فاقد رواداری اند، ... مردم اگر خواستار بسط و توسعه کامل حقوق شهروندی برای همه افراد دیگر، بدون هیچ استثنایی باشند، دارای رواداری اند.

دو محقق به نام *بوپو و لیکاری* (۱۹۸۹) اطلاعات حاصل آمده از بررسی جامعه را به منظور اندازه گیری تأثیر تحصیلات بر روی رواداری سیاسی، بررسی کردند. این مؤلفین نتیجه گیری کردند که «تحصیلات نقش و سهم مثبت بسیار مهمی در رواداری ایجاد می کند، ورای تأثیرات سن، جنسیت، نژاد، منطقه، درآمد خانواده، مذهب، محافظه کاری سیاسی و عدم امنیت روانی». و این که هر چه میزان تحصیلات بیشتر باشد، میزان رواداری بیشتری قابل انتظار خواهد بود؛ حتی زمانی که گروه مقابل، مورد تنفر باشند. *فون اتن و ریمر* (۱۹۹۲) یک بررسی ملی بر روی ۴,۳۴۴ نفر افراد بزرگسال را تحلیل کردند و نتیجه گرفتند که پاسخ دهندگان - که به طور عمده به روزنامه ها و جراید برای کسب اطلاعات اعتماد داشتند - دارای رواداری بیشتری نسبت به پاسخ دهندگانی هستند که به طور عمده به اخبار تلویزیون اعتماد

داشتند. مؤلفین همچنین گزارش دادند که تحصیلات، عامل مثبت رواداری است در حالی که سن و تعصب مذهبی عوامل منفی رواداری هستند. ریمر (۱۹۹۶) به طور خاص نقش مذهب را در شکل دادن طرز تفکرات و نگرش‌ها درباره آزادی در اولین اصلاحیه قانون اساسی آمریکا مورد کاوش قرار می‌دهد. بر اساس اطلاعات به دست آمده از یک نظرسنجی عمومی ملی، ریمر نتیجه‌گیری می‌کند که:

هر چه فرد مذهبی‌تر باشد، رواداری و تساهل فرد از دیگر آزادی‌خواهان مدنی بیشتر است... هر چه افراد به عنوان افراد محافظه‌کارتری گزارش شده باشند، کمتر به نظر رسیده است که افراد رواداری باشند... تحصیلات یک عامل مثبت مهم در رواداری است ولی در رتبه دوم پس از تعصب مذهبی قرار می‌گیرد. آن‌هایی که اعلام کرده‌اند به اخبار تلویزیون درباره دنیا اعتماد دارند، نسبتاً ناروادار بودند و آن‌هایی که به اخبار روزنامه یا رادیو اعتماد دارند، بیشتر احتمال داشت که با ظرفیت و با تحمل باشند.

در ادامه مقاله، نویسندگان با بازخوانی مقاله جان استورات میل اقدام به معرفی عوامل مؤثر در رواداری کرده‌اند و آن را در جدولی نمایش داده‌اند:

عوامل مؤثر در رواداری و نارواداری

عوامل همراه با رواداری	عوامل همراه با نارواداری
تحصیلات بالاتر از دبیرستان	تعصب مذهبی
ذهن گیرا	نیاز کمتر به گیرایی بالا
ایدئولوژی سیاسی آزادی‌خواه	ایدئولوژی سیاسی محافظه‌کار
اعتماد به روزنامه‌ها در خصوص اخبار	اعتماد به تلویزیون در خصوص اخبار
سن پایین‌تر	سن بالاتر

مقاله جان استورات میل این نظریه را که مردم می‌توانند رواداری آزادی‌های مدنی را به صورت انتزاعی بیان کنند ولی به طور قابل ملاحظه‌ای هنگام روبه‌رو شدن با موارد خاص، فاقد

رواداری هستند، مستند می‌کند؛ (ادعای می‌کنند ولی پای عمل می‌لنگند)

سبب نویسندگان مقاله بر پایه آن چه گذشت فرضیات مقاله خود را بیان می‌کنند:

فرضیه ۱: رواداری/انتزاعی (رواداری فقط در حیطه حرف): دانشجویانی که مقاله میل را خوانده بودند و دوره روش‌های ارتباط جمعی ۳۰۰ را گذرانده بودند، نسبت به دانشجویانی که مقاله را نخوانده و دوره را نگذرانده‌اند، سطح بالاتری از رواداری را درباره آزادی بیان خواهند داشت.

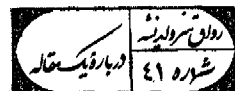
فرضیه ۲: رواداری خاص (رواداری در مقام عمل): دانشجویانی که مقاله میل را مطالعه کرده و دوره روش‌های ارتباط جمعی ۳۰۰ را گذرانده‌اند، نسبت به دانشجویانی که مقاله را مطالعه نکرده یا دوره را نگذرانده‌اند، درباره آزادی بیان مایکل مور رواداری بیشتری دارند. فرضیه ۳: تأثیر اخبار چاپ‌شده: یک همبستگی و ارتباط مثبت میان استفاده از اخبار چاپ‌شده و هر دو رواداری انتزاعی و خاص وجود دارد. (یعنی هر کس از اخبار چاپ‌شده بهره می‌برد هم در عمل و هم در نظر روادارتر است)

فرضیه ۴: تأثیر اخبار تلویزیونی: استفاده از اخبار تلویزیونی با رواداری پیوستگی ندارد. از طرفی ما رواداری انتزاعی را رواداری در جهت آزادی بیان در مفهوم کلی، تعریف کردیم. به عبارت دیگر، آیا فرد احساس می‌کند که آزادی بیان یک اصل ارزشمند است؟ همچنین ما رواداری خاص را به عنوان رواداری درباره آزادی بیان برای موقعیت خاص سخنرانی مایکل مور در UVSC که پیش از این مورد بحث قرار گرفت، تعریف کردیم که در جملاتی مانند «من طرفدار بازدید مایکل مور از UVSC هستم» و «مایکل مور به گفت‌وگوی دوطرفه سیاسی در ایالات متحده کمک می‌کند، حتی اگر برخی از ادعاها و اظهارات او نادرست باشند» بیان شده بود.

نتایج

در بخش‌های پایانی مطالعه، نتایج تحقیقات نویسندگان آورده شده است:

فرضیه ۱: فرضیه ۱ تأیید شد. دانشجویانی که دوره ارتباط جمعی ۳۰۰ را گذرانده بودند،

درباره آزادی بیان انتزاعی، به طور قابل ملاحظه‌ای دارای رواداری بیشتری بودند. فرضیه ۲: فرضیه ۲ نیز تأیید شد. دانشجویانی که دوره ارتباط جمعی ۳۰۰ را گذرانده بودند، درباره آزادی بیان مایکل مور، رواداری خاص بیشتری داشتند. به این ترتیب این مطالعه (گرچه در جامعه آمریکایی) تاثیر نوع خاص تحصیلات در شکل‌دهی به آرمان‌های ذهنی مردم را تأیید می‌کند.

فرضیه ۳: فرضیه ۳ تأیید شد. ارتباط و همبستگی مثبت ضعیفی میان استفاده از اخبار چاپی و رواداری انتزاعی و همچنین رواداری خاص وجود داشت. هر چه استفاده از اخبار چاپی بیشتر می‌شد، میزان رواداری هم بیشتر می‌شد. فرضیه ۴: تاثیر اخبار تلویزیون، هیچ ارتباطی میان استفاده از اخبار تلویزیون نه با رواداری انتزاعی و نه با رواداری خاص وجود ندارد!!!

نویسندگان مقاله در بخشی دیگر از مقاله‌شان چنین مدعی شده‌اند که:

به نظر می‌رسد مطالعه بحث و گفت‌وگوی دقیق میل درباره اهمیت عقاید سرکوب‌نشده برای آحاد مردم و جامعه، تاثیر داشته است. ۸۷٪ از دانشجویان ارتباط جمعی ۳۰۰ گزارش دادند که مطالعه مقاله میل، تفکر آن‌ها را تحت تاثیر قرار داده بود.

در پایان نویسندگان، نتایج مقاله را فهرست‌وار بیان می‌کنند:

این مقاله علمی نشان می‌دهد که یک تمایل طبیعی به عدم رواداری وجود دارد و این که رواداری سیاسی باید فراگرفته شود.

این مطالعه نتیجه‌گیری می‌کند که قرار دادن دانشجویان در معرض فلسفه بنیادی و اساسی آزادی بیان تاثیر آماری معنی‌داری بر روی رواداری انتزاعی داشته است. ما استدلال می‌کنیم که این روش، شکلی از دانش دموکراتیک را تشکیل می‌دهد.

رواداری خاص از رواداری انتزاعی، تمیزناپذیرتر و مقاوم‌تر است. حتی در جایی که رواداری انتزاعی وجود دارد، رواداری خاص فرو می‌پاشد.

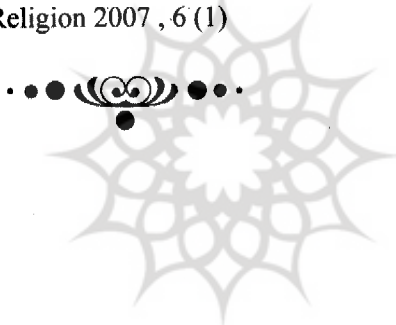
رواداری و ایدئولوژی سیاسی، موضوعاتی جداگانه‌اند. این مطالعه نشان می‌دهد که

رواداری نباید به طور اتوماتیک با ایدئولوژی سیاسی آزادی‌خواه، برابر شده یا ترکیب گردد، گرچه این مقاله ثابت می‌کند که ارتباطی وجود دارد. این امکان وجود دارد که فرد، دارای رواداری باشد و هنوز هم محافظه‌کار باشد.

یافته‌های این مطالعه نشان می‌دهند که دانشجویان به شدت مذهبی و محافظه‌کار سیاسی که عمیقاً فکر می‌کنند و آن‌هایی که به صورت عقلانی درباره موضوعات آزادی بیان، دلیل و برهان می‌آورند، دارای رواداری بیشتری نسبت به آن‌هایی هستند که این موارد را انجام نمی‌دهند.

علاقه‌مندان به مطالعه این مقاله مفصل می‌توانند آن را در نشانی زیر یافته و بخوانند:

Journal of Media and Religion 2007, 6 (1)

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی